

**VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTO
ELEKTROS SKYRIUS**

PERKROVOS PAJAMŲ ATASKAITA UŽ 2020 METUS

2021 m. kovo 1 d. Nr. O13-8
Vilnius

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba), vadovaudamasi 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2019/943 „Dėl elektros energijos vidaus rinkos“ (toliau – Reglamentas) 19 straipsnio 5 dalimi, parengia ir skelbia 2020 metų perkrovos pajamų ataskaitą (toliau – Ataskaita), taip pat teikia Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai (angl. *Agency for the Cooperation of Energy Regulators*). Ataskaita parengta pagal perdavimo sistemos tinklų operatoriaus LITGRID AB (toliau – Bendrovė) Tarybai 2021 m. vasario 5 d. Nr. 21SD-384 raštu (Reg. Nr. R1-1801) pateiktus duomenis (toliau – Duomenys).

1. Vadovaujantis Reglamento 19 straipsnio 5 dalies a punktu, teikiama informacija apie per 12 mėnesių iki ankstesnių kalendorinių metų gruodžio 31 d., t. y. 2020-01-01 – 2020-12-31 laikotarpį, gautas perkrovos pajamas.

1 lentelė. Gautos perkrovos pajamos 2020-01-01 – 2020-12-31 laikotarpiu.

Jungiamoji linija	Gautos pajamos, Eur
Lietuva – Latvija	520 084
Lietuva – Lenkija	10 923 815
Lietuva – Švedija	20 937 036
Iš viso	32 380 934

2. Vadovaujantis Reglamento 19 straipsnio 5 dalies b punktu, teikiama informacija, kaip perkrovos pajamos panaudotos pagal 19 straipsnio 2 dalį, įskaitant konkrečius projektus ir į atskirą sąskaitos eilutę pervestų pajamų sumą. Duomenyse Bendrovė nurodė, kad pajamos panaudotos pagal Reglamento 19 straipsnio 2 dalies a punktą užtikrinant, kad paskirstytais pajėgumais iš tikrųjų būtų galima pasinaudoti, įskaitant kompensaciją už pralaidumo garantijos nesilaikymą, bei b punktą išlaikant arba didinant tarpzoninius pajėgumus optimizuojant esamų jungiamųjų linijų naudojimą suderintais taisomaisiais veiksmais, jei taikytina, arba padengiant investicijų į tinklą sąnaudas, kurios yra svarbios siekiant sumažinti jungiamųjų linijų perkrovą. 2 lentelėje pateikiama detali informacija apie gautų pajamų panaudojimą 2020-01-01 – 2021-12-31 laikotarpiu.

2 lentelė. Gautų perkrovos pajamų panaudojimas

	Panaudotos pajamos, Eur
Paskirstytų pajėgumų panaudojimo užtikrinimas pagal Reglamento 19 straipsnio 2 dalies a punktą	637 273
Investicijos į tinklą pagal Reglamento 19 straipsnio 2 dalies b punktą:	8 005 346

330 kV Bitėnų SP išplėtimas į 330/110/10 kV Bitėnų TP (II etapas) ir 110 kV elektros perdavimo linijos Pagėgiai- Bitėnai statyba	293 166
LitPol Link jungties išplėtimo I etapas	6 640 035
330 kV EPL Kruonio HAE-Bitėnai statyba	113 876
HARMONY link jungties statyba	294 149
330kV EPL Darbėnai-Bitėnai statyba	114 858
Naujos 330 kV EPL Vilnius-Neris statyba	108 342
Naujų sinchroninių kompensatorių įrengimas Lietuvos EES	425 310
330 kV skirstyklos „Mūša“ statyba	15 611
Likusi pajamų dalis, pervesta į atskirą vidaus sąskaitos eilutę	23 738 315
Iš viso	32 380 934

3. Vadovaujantis Reglamento 19 straipsnio 5 dalies c punktu, turi būti teikiama informacija apie sumą, kuri buvo panaudota skaičiuojant tinklo tarifus.

Perkrovos pajamos nebuvo panaudotos nustatant perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2021 metams.

4. Vadovaujantis Reglamento 19 straipsnio 5 dalies d punktu, teikiama informacija apie patikrinimą, kad c punkte nurodyta suma panaudota laikantis Reglamento ir pagal 3 ir 4 dalis parengtos metodikos. Reglamento 19 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog jeigu tinkamai įvykdomi Reglamento 19 straipsnio 2 dalyje nustatyti prioritetiniai tikslai, pajamos gali būti naudojamos kaip įplaukos, į kurias turi atsivėlgti reguliavimo institucijos, tvirtindamos tinklo tarifų apskaičiavimo ir (arba) tinklo tarifų nustatymo metodiką. Likusi pajamų dalis pervedama į atskirą vidaus sąskaitos eilutę ir ten laikoma tol, kol ją galima išleisti Reglamento 19 straipsnio 2 dalyje nustatytiems tikslams. Taip pat Reglamento 19 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad pajamos pagal Reglamento 19 straipsnio 2 dalies a arba b punktą naudojamos taikant metodiką, kurią pasiūlė perdavimo sistemos operatoriai, pasikonsultavę su reguliavimo institucijomis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir kurią patvirtino Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra. Metodikoje nustatomos bent sąlygos, kuriomis pajamos gali būti naudojamos Reglamento 19 straipsnio 2 dalyje nurodytais tikslais, sąlygos, kuriomis tos pajamos gali būti laikomos atskiroje vidaus sąskaitos eilutėje, kad būtų galima panaudoti tiems tikslams ateityje ir kiek ilgai tos pajamos gali būti laikomos tokioje atskiroje sąskaitos eilutėje.

Perkrovos pajamos nebuvo panaudotos pagal Reglamento 19 straipsnio 5 dalies c punktą, todėl tolesnis vertinimas pagal Reglamento 19 straipsnio 5 dalies d punktą nėra atliekamas.

5. Sukaupto perkrovos pajamų likučio (2020.12.31) dalis – 37 083 229 Eur buvo prijungta prie UAB „EPSO-G“ grupės sąskaitos (3 lentelė).

3 lentelė. Sukauptų perkrovos pajamų panaudojimas

	Panaudotos pajamos, Eur
Sukauptos pajamos laikotarpio pradžioje	39 134 965
Sukauptos pajamos laikotarpio pabaigoje	62 519 293
Sukauptas lėšų likutis laikotarpio pabaigoje*	61 985 098

t. sk. prijungtas prie UAB „EPSO-G“ grupės sąskaitos – laikinai panaudotas Bendrovės veiklos finansavimui	37 083 229
--	-------------------

* Lėšų likučio ir sukauptų pajamų skirtumas susidaro dėl pajamų (sąskaitų) ir įplaukų/išlaidų nesutapimo.

Pastebėtina, kad Taryba 2019 m. kovo 26 d. gavo Bendrovės 2019 m. kovo 25 d. raštą Nr. 19SD-2081 (toliau – Raštas), kuriuo Bendrovė prašė Tarybos patvirtinti, kad sukauptų perkrovos lėšų sąskaita gali būti prijungta prie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės sąskaitos, taip išvengiant neefektyvaus tarpgrupinio pinigų panaudojimo ir užšaldymo iki 2023 metų rizikos, kol lėšos nebus pradėtos naudoti sinchronizacijos su kontinentine Europa projekto finansavimui.

Taryba, pagal kompetenciją įvertinusi Rašte išdėstytą informaciją, 2019 m. balandžio 26 d. raštu Nr. R2-(E)-917 nurodė, jog neprieštarauja sukauptų perkrovos lėšų sąskaitos prijungimui prie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės sąskaitos, Bendrovei užtikrinant, kad iš perkrovos gautos pajamos būtų naudojamos tikslams, numatytiems 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 714/2009 „Dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003“ gairėse dėl turimų nacionalinių sistemų sujungimo perdavimo pajėgumų valdymo ir paskirstymo. Taip pat, vadovaujantis skaidrumo principu, Bendrovė turėtų kasmet pateikti Tarybai informaciją apie sukauptas pajamas ir jų panaudojimą.

Elektros skyriaus vyr. specialistas

Radoslavas Grigelis